

sko blagajno in blagajniško knjigo. Zapri so tri narodnosocialne voditelje.

Staročehi.

Staročeški izvršilni odbor je sklenil, delati na to, da se po slovanskih krajih morajo nastavljalati le taki uradniki in sodniki, ki so rojaki naroda, ki biva v dotičnem mestu ali kraju.

Cesar v Budimpešti.

»Egyetertes« poroča, da pride 22. t. mes. cesar v Budimpešto, kjer zasliši v avdienci politike, nakar zopet potrdi sedanjost vladno z naročilom, da ustvari začasni bančni provizorij tako, da lahko leta 1917 ustanove samostojno ogrsko banko. Iz sedanje vlade izstopita zgolj ministra Daranyi in Günther. Dne 8. t. m. se je vršil v Košutovem stanovanju ministrski svet, ki se je pečal s tekočimi posli in pa z rumunsko trgovinsko pogodbo.

Veliki izgredi v zagrebškem zaporu.

Dne 8. t. m. zvečer so obtoženci zaradi vsersrbske propagande uprizorili velike izgrede. Obtožencem so prepovedali govoriti s sorodniki, nadalje kaditi, vzeli so jim knjige, časopise in pisalne priprave in jim omejili izprehode. Vihar je nastal, ko so obtožence ločili in jih razdelili v zapore, v katerih so zaprti obsojeni hudo delci in celo na smrt obsojeni roparski morilci. V 48urni temni zapor obsojeni Bekić se je branil iti v temno, umazano celico, v kateri je bilo mnogo mrčesa. Sprl se je s paznikom, ki je končno potegnil revolver in da nastavlja Bekiću na čelo. Državni pravdnik je sam nadzoroval, kako se izpeljujejo ukazi nasproti obtožencem.

Nemška požrtvovalnost.

Tešinska hranilnica je sklenila, da ob svoji petdesetletnici dovoli 250.000 kron stavbnemu zakladu za nemško gledališče. Ker ima sklad že od prej 200.000 K, se začne v Tešinu že letos graditi nemško gledališče.

Čehi dopuste diskuzijo v državnem zboru o jezikovnih predlogih.

Olomuški češki radikalni »Pozor« izjavlja, da bi bila velika napaka, ako bi drž. zbor ne razpravljal o Bienertovih jezikovnih predlogih. Naglašaja pa, da se mora dobiti temelj, da bo omogočeno razpravljati o ureditvi jezikovnih razmer v celi državi. Debata bo pokazala, da se mora ustvariti jezikovna postava za celo državo.

Hrvat o slovanskem gibanju v Moskvi.

Hrvaški poslanec Radić je govoril v Moskvi o avstrijskih Slovanih. Izjavil je, da si v Rusiji popolnoma napačno predstavljajo političko življenje Hrvatov, Čehov in Slovencev, ki v Avstro-Ogrski prav dobro žive in hitro napredujejo. Praga je postala popolnoma slovansko mesto. Na Dunaju živi velika češka manjšina, Trst, ki se prištevava še med italijanska mesta, postane kmalu slovansko mesto. Zato se upa, da se Avstro-Ogrska kmalu odtuji Berlinu. Katoličanstvo ni sovražno slovanskim stremljenjem. Občinstvo z Radićem ni bilo zadovoljno. Klicalo je: »Živela Bosna in Hercegovina! Proč z Avstro-Ogrsko! Živela Rusija!« Srb Jovimović je rekel, da bo Rusija po ustavi gotovo doživela uspeh proti germanskemu elementu. Po federalizmu s slovanskimi narodi bo odbila pangermanski napad. General Vladimirov je označil slovansko gibanje kot reakcijo proti germanskemu navalu. Radić je govoril pametno. Srb Jovimović in general Vladimirov sta pa pozabila povedati, da kakor Nemčijo, vladajo tudi Rusijo vsemogočni nemški veliki birokrati. Za Rusijo, v kateri gospodari Nemeč, se avstrijsko slovanstvo že ne more ogrevati.

Mažarske krize ni več?

Nekateri zagrebški listi ponovno prinašajo vest iz najbolj informiranih krogov v Budimpešti, da mažarske ministrske krize ni več. Bančno vprašanje se odgodi do 1. 1917. in do tlej ohrani status quo. Mogoče je sicer, da se z volivno reformo, ki pride v zbornici v kratkem na dnevni red, pokaže potreba oelne spremembe v ministrstvu, vendar pa ostane v bistvu ista vlada — s Košutom vred. Mažarski vladni krogi nujno želé doseči s Hrvaško zopet normalno razmerje in se bodo v najkrajšem času storili temu primerni koraki.

Avstrijski redovi za nemške politike.

Berolin, 9. aprila. V dobropoučenih krogih se govori, da namerava cesar Franc Jožef podeliti nemškim državnikom, ki imajo zaslug za mirno rešitev balkanske krize, visoke redove in da je to naznanil cesarju Viljemu. Med odlikovanci bi bili kancelar knez Bilow, državni tajnik za zunanje zadeve pl. Schön, poslanik v Bukareštu Kiderler-Wächter, ambasaderja na Dunaju Tschirtschky in v

Carigradu baron Marschall ter belgrajski poslanik knez Ratibor.

SRBIJA.

Srbija proti vstaškim četam.

Ministrski svet se je bavil s podporo srbskih vstaških čet v Stari Srbiji in Makedoniji. Za čete so se izjavili Milovanović, Živković in Pasić, proti pa ministrski predsednik Novaković, pravosodni minister Ribarac in mladoradikalni ministri. Justični minister Ribarac je izjavil, da on in njegova stranka niso voljni, da nadaljujejo ponesrečeno politiko starih radikalcev. Srbska vlada je zvesta svoji Avstro-Ogrski dani izjavi, razpustila čete, ki so se sestavile iz Makedoncev, Starosrbov in Bošnjakov. Razpuščenji sta tudi 2000 mož močni četi ruskih prostovoljcev, ki sta jih vodila general Lipovac in ruski knez Gagarin. V malih oddelkih se ruski prostovoljci čez Belgrad vračajo v Rusijo. Ruski častniki prostovoljci ostanejo v srbski armadi, če to dovoli ruska vlada.

Potovanje princa Arzna.

Princ Arzen Karagjorgjević obišče italijanskega kralja in kraljico v Neapelju, nato obišče, predno se povrne v Srbijo, Cetinje. Ko se povrne v Srbijo, prevzame poveljništvo srbske kavalarije.

Izprememba srbskega tiskovnega zakona.

Belgrad, 9. aprila. Vlada pripravlja nov tiskovni zakon, ki ga predloži skupščini takoj po Veliki noči. Novi zakonski načrt hoče kralja in vladarsko rodovino ščititi pred napadi časnikov. Obsegal bo stroge odredbe. Prodajanje listov po ulicah (kolportaža) bo odpravljeno. Ako bi uprava lista ne plačala naložene globe, bodo ustavili izdajanje. Odgovorni urednik bo moral biti vsaj 35 let star in se izkazati, da ima premoženja v gotovi vrednosti.

Srbsko-bolgarska trgovinska pogodba.

Belgrad, 9. aprila. Pogajanje glede trgovinske pogodbe med Srbijo in Bolgarijo se bo vršilo na najširši podlagi. Sosedni bosta druga drugi dovolili kolikor mogoče velike ugodnosti. O carinski zvezi med Srbijo in Bolgarijo pa ne more biti govora, ker jo izključujejo obstoječe trgovinske pogodbe, veljavne do konca 1907.

RUSIJA.

Zapri so uradnika vojnega ministrstva Andrejeva in Stalnova ter 20 drugih oseb, ki so prodajali orožje in strelivo na Kavkaz in v Perzijo. Uboga Rusija in še bolj uboga rusko vojno ministrstvo! — Grof Witte se poteguje za zunanje ministrstvo, a dozdej brez uspeha, ker mu nasprotuje dvor.

ZAROTA PROTI PERZIJSKEMU SAHU.

Na mizi perzijskega šaha so dobili razstrelivo, ki pa ni napravilo nobene škode. Šah in njegovi zaupniki so zelo v skrbeh, ker se boje zarote. Zapri so veliko dvorjanov.

ZVEZA MED ZJEDINJENIMI DRŽAVAMI IN SREDNJEAMERIŠKIMI DRŽAVAMI.

Taft, predsednik Zjedinjenih držav, je naročil državnemu tajniku za zunanje zadeve, naj se prične pogajati s srednjeameriški državami za zvezno pogodbo. Severna Amerika zajamči srednjeameriškim državam popolno integriteto in samostojnost, vojno moč na kopnem in na morju pa vodijo Zjedinjene države.

TURČIJA.

Ententni zapisnik v senatu. — Kazen s palicami za potepuhe. — Armenci.

Turški senat je dne 8. t. m. v seji, ki je trajala od dveh do sedmih, načeloma odobril ententni zapisnik. Definitivno ga odobri v sobotni seji. Veliki vezir je govoril dve uri. — Turška zbornica je odobrila s 123 glasovi mladoturkov, staroturkov in dervišev proti 102 glasoma liberalne unije in kristjanov kazni s palicami za potepuhe. Govornik opozicije, Izmail Kemal, je naglašal, da izgubi Turčija svoje stališče moderne države, ker sprejema kazni tepenja. — Armenci prirede 9. tega mes. v Carigradu shod, na katerem se zahteva, naj se vojaška dolžnost, z ozirom na enakopravnost, raztegne tudi na nemohamedance.

BOLGARSKA NEODVISNOST.

Bolgarsko časopisje piše zelo ostro, ker Rusija ne spravi naprej vprašanje o bolgarski neodvisnosti. V Sredcu so zelo vznepoljeni, ker se pogajanja s Turčijo vedno bolj zavlačujejo. Rusija je izjavila, da pritrdi neodvisnosti Bolgarije le, če se sporazume Bolgarija s Turčijo. Avstrijski uradni brzojav pa poroča, da se je 8. tega mes. bavil turški ministrski svet s pogajanjimi z Bolgarijo. Popoldne so se pa pogajali turški in bolgarski delegati. Bolgarski delegati upajo, da se bodo pogajanja hitro končala.

RUSIJA IN ZDRUŽENJE SLOVANOV.

Moskva, 8. aprila. Tu je trgovinski minister na nekem shodu izrazil svoje obžalovanje nad vlogo, ki jo igra Rusija v mednarodni politiki. Toda ta čut nas ne sme premagati. Nobena sestava moči na zapadu nam ne more razdreti naših idealov. Nam vsem je enako draga misel o združitvi vseh Slovanov, ki se mora uresničiti prej ali slej. To pa ni odvisno od moči bajonetov in topov. Predvsem moramo skrbeti za blagostanje ljudstva.

Dnevne novice.

+ Novo nemško obrambno društvo.

Ker se v »Stidmarki« ne moreta sporazumeti nemška nacionalna in nemška kršč. socialna struja, javljajo nemški krščanski socialci, da ustanove svoje narodno obrambno društvo: »Ostmark, Volksbund deutscher Oesterreicher.«

+ Iz celjskega smrdišča.

Kakor polmljen avtomat hrešči in piska venomer isto, tako naši liberalci člankarijo noč in dan le o katoliški propagandi. Jurjev brat »Narodni Dnevnik«, toži 7. t. m. o katoliškem nasilju v Sarajevu, kjer so v katoliški cerkvi po sili ali po zvižachi krstili neko turško deklico. Sklicuje se pri tem na muslimanski protestni shod 27. marca. Če bi se glasilo negodnih celjskih kulturobojnežev pomikalo sporedno s koledarjem in ne zaostajalo za dogodki, bi vedelo, da Turki — najnovejša simpatija naših liberalcev — protestni zbor, ki so ga sklicali 27. marca, zdaj globoko obžalujejo in sicer, ker se je kmalu izkazalo, da je Mehmed Nučić si stvar o pokrstenju izmislil. Do tega prepričanja je prišla poleg Turkov tudi oblast, ki je začela na denunciacijo Mehmed Nučića in »Srbske Riječi« stvar z vso marljivostjo preiskovati, pa je morala zdaj vse ustaviti. Kako znajo celjski otroci nesramni in neumni biti, kaže, da v »Narodnem Dnevniku« naravnost falzifikujejo, kar je o tej reči pisal katoliški sarajevski »Hrvatski Dnevnik«. Pravijo namreč, da je ta list »pokrstenje« turškega idiotka, deklice Tembe, indirektno priznal, ker je zapisal: »V bodoče se bodo krščevali samo oni polnoletni ljudje, ki prostovoljno in iz prepričanja prestopijo na katoliško vero.« Pri »Hrvatskem Dnevniku« bi morali biti še za par gradov večji omejenici, kakor so pri »Narodnem Dnevniku« v Celju, če bi bili to res zapisali. Resnica pa je, da je »Hrvatski Dnevnik« Turke opozoril, da katoliški duhovnik, ki bi pokrstil nedoračenega idioata brez privoljenja starišev, zapade najstrožji kazni in da je zatorej slučaj, kakor si ga je izmislil Mehmed Nučić, že a priori nemogoče, kar je dokazala tudi preiskava. »Narodnemu Dnevniku« pa prav nič ne zavidamo njegovih idealov, ki so Jur in sarajevski Mehmed-Nučič.

+ Tržaška porota je zopet enkrat z bengalično lučjo posvetila v takozvano enakopravnost Slovencev, ki je samo na papirju.

Obtoženka na včerajšnji obravnavi je bila kmetica iz Račic pri Podgradu, Eva Lovričič, o kateri sam »Piccolo« pravi, da ne razume besedice drugega jezika nego slovenskega. Porotniki so bili sami Italijani, oziroma poitalijančeni Slovani in Nemci, gg.: Lucich, Eppinger, Renganzin, Bunzel, Krainz, Ruker, Trombetta, Schröder, Mocenigo, Bamboschek, Scoria in Urban. Uradni branitelj Italijan dr. Laneve. Obtožnica: italijanska. Tolmač Slovenec dr. Muha. Najlepše pa pride! Predsednik sodnega dvora, svetnik Perissich vpraša branitelja, ali smatra za potrebno, da bi se obtoženki prevelo obtožnico v slovenščino. Branitelj odkloni, ker — njegova klientka vé, za kaj se gre . . .

+ Sokolu v Suzni pri Rakonicah na Češkem so, kakor poroča »Slovo«, konfiscirali blagajno ter blagajniško in tajniško knjigo, ker državni tajnik sumi, da je Sokol v zvezi s protidinastiško in protivojaško propagando.

+ Slov. kršč. soc. zvezi je daroval za »piruhe« g. župni upravitelj Juvan 5 K in K. s. izobraž. društvo Dobračeva 15 K.

+ Izobraževalno društvo Tabor v Loškem potoku je na letnem občnem zboru izkazalo delo prvega leta svojega obstanka: 12 predavanj (predavatelji gg. Smolnikar, dr. Schweitzer, Vovko, Bajec, Plahutnik, Škulj), tri odborove seje, šest veselice z igrami, petjem in deklamacijami, dva izleta. Društvena knjižnica vsebuje 350 knjig, več zemljevidov in anatomskih slik. Prebranih knjig je bilo do 1050; prometa 1600 K, čistega dobička 308 K 27 vinarjev, kar se porabi za »Društveni dom«, ki si ga društvo namerava postaviti v tekočem letu. Članov 290 (moških 160, ženskih 130). Društvo ima pododsek »Dekliško zvezo« z lastnimi predavanji in veselnicami. Te številke kažejo na krepko življenje, ki vlada v društvu.

— Štrajki v Zagrebu. Mizarski štrajk traja še, a se najbrže konča velikonočni torek. — V štrajk so med tem stopili tudi tapetniki pri tvrdki Botha & Ehrmann in izdali spomenico, kjer označujejo svoje zahteve glede povišanja oziroma ureditve mezde in še nekaj drugih stvari. Vrše se dogovori s tvrdko. — S štrajkom groze tudi kleparji, ki so delodajalcem istotako predložili svoje zahteve; upati pa je, da se njih zadeva reši brez štrajka.

— Šolska vest. Za začasno učiteljico na šoli pri Sv. Križu pri Kostanjevici je imenovana gdca Valentina Vidic.

— Umor. Danes zjutraj so našli na poti med Dravljami in Št. Vidom ubitega 60 let starega posestnika Andreja Tomca iz Dravelj. Poleg mrtveca je ležal leser kol. Je-li uboj ali roparski umor, nam še ni znano. Tome je imel navado, da se je po gostilnah med družbo zelo rad pobahal z denarjem in ni izključeno, da bi tega ne bil kdaj opazil kak nepoklican.

— Vinska razstava v zvezi s premoženjem vin v Novem mestu se prične v soboto, dne 17. aprila, dopoldne ob 11. uri. Zaraditega je treba, da se vina dopošljejo do petka 16. t. m. V soboto deluje presojevalna komisija, za kupčijo se pa odpre razstava na Belo nedeljo, 18. t. m., ob 11. dopoldne in traja do ponedeljka zvečer. Razstava je odprta vsak dan do 6. zvečer. Presojevalna komisija, v kateri so zastopniki vinogradnikov, vinskih trgovcev in strokovnjakov, deluje v treh skupinah, posebej za cvičke (rdeča vina), za bela vina in za belokranjska vina.

— Vinska razstava in vinski semenj v Novem mestu. Kmetijski podružnici je došlo že mnogo priglasil za to razstavo, ki se vrši 17., 18. in 19. aprila v sobani Tučkove gostilne v Novem mestu. Pričakovati je tedaj obilne udeležbe od strani vinogradnikov. Ker je glavni namen tej razstavi in semnju povzdiga vinske kupčije, vabimo zlasti vinske kupce, da se mnogoštevilno udeležijo vinskega semenja in da pokupijo dosti vina. Na razstavi bodo gotovo najboljša dolenska in belokranjska vina.

— Obsodba radi »Abbaso i ščavi«. Znani goriški kričar Luigi Zei vedno kriči po Gorici »Abasso i ščavi«. Tako je kričal tudi povodom bakljade novoizvoljenemu županu Bombiga 14. oktobra l. l. Radi teh klincev je dobil včeraj en mesec zopora.

— Frankovci propadli so tudi pri volitvah na občnem zboru »Obrtnega zbora« v Zagrebu.

— Zaboden v srce. 18-letni mesar Nata! Cimolino v Trstu v ulici Molin piccolo je naletel na več mladih ljudi. Pričeli so se pripraviti; eden teh je sunil Cimolina z nožem v prsi in pleča. Ranilec in njegovi tovariši so nato zbežali, a Cimolino so prenesli v bolnišnico. Tu je zdravnik dr. Grisogno konstatiral, da je Cimolino zaboden v srce. Takoj mu je v navzočnosti štirih oseb odprl prsi in zašil srce.

— Izpred goriškega sodišča. Ivan Tratnik iz Idrije je služil za konjskega hlapca pri pl. Premersteinu v Tolminu, v čegar hlevu je imel tudi Fran Oblesček svoje konje. Novembra meseca je zapazil Oblesček, kako ima zatečen njegov konj vrat. Konj je po par dneh tudi crknil. Preiskave so dognale, da je Tratnik iz jeze na Oblesčaka pretepalval njegovega konja tako, da je moral ta crkniti. Za to je dobil pet mesecev ječe s postom vsak mesec.

— Laški prefriganček. Pred kratkim je policija prijela v Gorici nekega mutastega dečka, ki je napisal na papir, da je iz Messine ter da je onemel vsled potresa. Povedal je tudi ime. Poslali so ga v Italijo. Dečka so pridržali nekaj časa v Vidmu. Tu pa se je naveličal biti mutast, začel je govoriti z drugim dečki. Dognalo se je, da prefriganček ni res iz Messine doma, ampak iz Trsta, kamor so ga že poslali. Zasluži pošteno kazeno.

— Šola pogorela. Iz Gorenje Trebuše na Goriškem poročajo: V nedeljo dopoldne ob 11. uri je začelo goreti v poslopju krčmarja in posestnika Matije Vončina. V poslopju je bila tudi šola, iz katere so rešili samo uradne spise. Unelo se je bilo v dimniku in skozi dimnik so padle iskre na slamnato streho. V šoli je zgorela tudi knjižnica, v kateri je bilo 140 zvezkov. Škoda je okoli 7000 kron — ali poslopje ni zavarovano!

— Ogenj v Spodnji Šiški. Ogenj je bil nocoj ob pol 1. uri v Zgornji Šiški; zgorel je hlev in šupa z drvni nasproti »Kamenite mize«. Škoda še ni dognana. Gasilci so gasilci iz Šiške in iz Dravelj, ki so ogenj omejili. Sreča, da ni bilo vetra. — Od druge strani se nam poroča: Včeraj popoldne so k posestniku Šusteršiču v Zgor. Šiški pripeljali voz stelje. Le-ta je bila ponoči zažgana in so takoj, ko so ogenj opazili, voz z gorečo steljo odpeljali od hiše ter jo zvrnili v Vodnikov ribnik. Ker so po požar prepozno opazili in je bila že tudi hiša v plamenu, je požarna bramba ni mo-

gla več rešiti ter se je morala omejiti na bližnje objekte. Kakor se govori, je stello nekdo nalašč zažgal.

— **Kako se poročali o gibanju armade.** V dunajskih listih čitamo: O gibanju armade je bilo, kakor znano, pred tedni prepovedano poročati. Neki mažarski pokrajinski list pa je kljub temu javil mobilizacijo ondotnega polka na ta-le način: »Z žalostjo konstatiramo, da je naš preljubljeni polkovnik moral iz zdravstvenih razlogov na jug. Ker je pa posebno velikodušen in ljubeznjiv gospod, je peljal seboj cel svoj polk.«

— **Najden zaklad.** Dne 7. t. m. je Janez Kisovec v Dol. Straži pri Novem mestu izkopal v svojem vinogradu pri rigulanju lonec denarja, srebrnih tolarjev in zlatnikov v velikosti krone. Na enem tolarju je letnica 1521. Vinograd je vedno last te rodovine in bil je večkrat kopan, a se zakladu doslej ni prišlo na sled. Posestnik Kisovec ima tako v resnici vse seke praznike, kar mu vsak privoščiti.

— **Izjava.** Ker se vesti, ki krožijo zadnji čas glede naznanjenih obrtnikov brez obrtnega lista, umevajo v tem smislu, kakor da bi jih bila ovadila naša »Zadruška« (»Kmetijsko društvo«), izjavljamo, da s tem nismo v nobeni zvezi in da bomo proti vsakemu, kdor bi take vesti širil dalje, postopali sodnijskim potom. — Za odbor »Kmetijskega društva« v Bohinjski Srednji Vasi: Andrej Mikelj, načelnik.

— **Za koroškega dežel. glavarja** bo skoro gotovo imenovan baron Aichelburg Labia.

— **Drago plačana zaljubljenost.** Včeraj se je vršila pred porotnim sodiščem v Trstu glavna obravnava proti 64 let stari Evi Lovričič, beračici iz Račic pri Podgradu, radi goljufije v znesku okoli 40.000 kron na škodo 60 let stare posestnice Helene Karletzki na Reki. O dejstvu smo svoj čas poročali. Beračica Lovričič je spoznala, da stari gospe še vedno ni zarjavela mladostna ljubezen do upokojenega finančnega svetnika Ludvika Fila, ki nosi tudi že lepo breme 76 let. Beračica se je ponudila, da ji pridobi golobčka — z darovi. Slaboumna Karletzki je na to pristala in poslala izvoljencu po obtoženki: celo posteljo, obleke, perila, zlato uro in verižico, dva prstana, finih smodk, vrednostnih papirjev in denarja, skupaj v vrednosti okoli 40.000 kron. Potem pa je stara ura šla k Fila, da vidi uspeh svojih darov. Fila za vso stvar ni ničesar vedel. Karletzki se je zatekla k policiji, ki je dala beračico aretirati. Našli so ji na domu le malo prigoljufanih reči. Obtoženka se zagovarja, da ni kriva. Izročene ji darove je nosila k Fila, a neki njej neznan njegov prijatelj ji je na potu rekel, naj jih izroči njemu. Istemu neznanu da je izročala tudi vse poznejše pošiljave. Čez nekaj čas ji je skoro vse vrnil, češ, da Fila noče ničesar sprejeti. Obenem pa da ji je prepovedal povrniti kaj starki, sicer da jo — ustreli. Ker je dognano, da so tudi druge osebe skubile bogato starko in da so jo oškodovali vsi skupaj za okroglo 200.000 kron, je sodni dvor sprejel predlog branitelja, naj se izvedejo nove preiskave, ki morda doženo, da je bila Karletzki tako lahkoverna, da ni trebalo posebne prebrisanosti, da se jo ogljufa. Na ta način bi se seveda kaznjivost obtoženke znatno znižala. Karletzki je med tem zadobila mir srca v — grobu. Obtoženko brčkone z ozirom na njeno starost do prihodnje obravnave izpuste na svobodo.

— **Radi pesmi 10 dni zopora je dobil** v Zagrebu nek krojaški pomočnik. V neki gostilni je namreč v veseli družbi zapel znano pesmico: »O du mein lieber Augustin...« in na zadnje zaklical: »Abzug Rauch!«

— **Pri predsednici narodnosocialne organizacije** v Pragi so pri preiskavi med drugim našli tudi — 250 ljubavnih pisem.

— **Bivši laški poslanec Zanetti** je v Buenos Aires, kjer je pod policijskim nadzorstvom. Baje ga izroče avstrijski oblasti.

— **Gospa Borštnik-Zvonarjeva** in njen ensemble (g. Dragutinovič, Toplak in drugi, vseh 15 oseb), igrata 12. t. m. v Varaždinu. Uprizorijo šest predstav: Zlato runo, Baccarat, Hčer Fabricijeva, Nora, Razporoka, Velika občina.

— **Stavko lekarniških asistentov** imajo v Trstu. Lekarniški asistenti se bore, da jim lekarnarji zvišajo plače.

— **Samoumorn najstarejšega sarajevskega Srba.** V Sarajevu se je ustrelil najstarejši ondotni Srb, 115 let stari Kosta Nikolčič.

— **Požari na Hrvaškem leta 1908.** »Vatrogasni Vjesnik« priobčuje sledečo statistiko o požarih v Hrvaško-Slavonski leta 1908.: Požarov je bilo 1506; o 78 slučajih je dognano, da so bili namenoma povzročeni, o 376 pa se to sumi. V 249 slučajih so zažgali otroci, 340 požarov je nastalo vsled nepredvidnosti in pri 333 slučajih se vzroka ni moglo dognati. 16 oseb je

našlo smrt, 34 je bilo težko poškodovanih. Zgorele so 1604 hiše, 398 jih je ogenj poškodoval. Škoda se ceni na 4,299.808 K, zavarovalna svota pa znaša le 1,620.522 kron.

Italijanke vdobe volivno pravico ?

»Vita« poroča, da je odsek, ki ima poročati o podelitvi volivne pravice za administrativne volitve ženam, dovršil svoje delo in da predloži svoje poročilo te dni. Večina članov odseka je za to, da vdobe žene pod gotovimi pogoji, ki se tičejo zlasti sposobnosti, volivno pravico za upravne zastope.

Stajerske novice.

— **Š Zvonik v ognju.** Iz Dola pri Hrastniku se nam poroča: Na veliko sredo je bila nova župniška cerkev v veliki nevarnosti. Na zvoniku, kjer delajo kleparji in krovci, je začela tleti odrova deska in ogenj se je naglo širil. K sreči so še o pravem času zapazili nesrečo in dolski požarni brambovci so bili hitro na mestu. Če bi zamudili le še četrte ure, zgorel bi celi zvonik in tudi leseni odri okoli cerkve, in v nevarnosti je bila tudi cela vas. Tako so pa ognjegasci ogenj hitro zadušili in zgorale so le nekatere deske na odru. Ogenj je nastal najbrž vsled nepredvidnosti delavcev.

— **Š Ogenj.** Iz Pišec se nam piše: V četrtek je začelo goreti v skladišču novega anrodnega trgovca V. Brlišga. Da se ni ogenj razširil se imamo zahvaliti Mihaelu Ogorevc in F. Srabočanu. Ta dva sta neustrašeno gasila, kajti nista se zmenila za grozno nevarnost, ki jima je pretela. V zalogi namreč je bilo več sodčkov petroleja. Ako bi se bil ta unel, gotovo bi bile cele Pišece v ognju. Hvala in slava neustrašenima in požrtvovalnima gasilcema!

Ljubljanske novice.

— **Ij Papežev blagoslov.** Prevzvišeni gospod knezoškof bo na velikonočno nedeljo v stolnici po veliki sv. maši podelil papežev blagoslov.

— **Ij Spored velikonočne procesije v stolnici.** Jutri ob štirih popoldne se prično slovesne jutranjice. Po končanih jutranjicah okrog pol 5. ure odide procesija iz cerkve v sledečem redu: 1. Rdeče bandero Vstajenja, za njim moški. 2. Belo bandero Naše ljube Gospe, za njim žensvo s svečami. 3. Vojaška godba. 4. Zastopi: a) mestni magistrat in odbor; b) trgovska in obrtna zbornica; c) c. kr. uradi; d) deželni odbor. 5. Gg. bogoslovci, stolni kapitelj in presviti z Najsvetejšim. 6. C. kr. deželna vlada.

— **Ij Velik koncert** se vrši na velikonočni pondeljek v veliki dvorani hotela »Union«. Svira celotna Slovenska filharmonija pod vodstvom g. kapelnika Talicha jako zanimiv in popolnoma nov program. Začetek ob 8. uri zvečer. Koncert je pri pogrjenih mizah.

— **Ij Društvo slovenskih učiteljic** je imelo 8. t. m. svoje redno zborovanje. Članic z odborom je bilo samo 26. Vzrok slabega obiska je ta, ker je društvo pokazalo liberalno lice. — Poročala je gdč. M. Mehle, katere knjige so bile oddane v proslavo cesarjeve 60-letnice knjižnicam in sicer: Ljubljana je poslala magistratu, ljublj. okol. »Prosveti«, Kočevje in Krško pa ljudski knjižnici v Ribnico. M. Vider je protestirala v imenu članic »Slomškove zveze«, ki so v »Društvu slovenskih učiteljic«, ki je stanovska in ne politična organizacija, da je pobiralo to društvo za knjižnice »Prosvete«. Da se s tem činom kaže »Društvo slovenskih učiteljic« v javnosti liberalno, kar pa ni ne po svojih pravilih, ne po svojem namenu in ne po prepričanju vseh svojih članic. Da se z darovanjem knjig »Prosveti« akcentuira liberalni namen. — Vnela se je debata. Gdč. predsednica je povedala, da so dobile od »Prosvete« poziv, naj nabirajo knjig za ljudske knjižnice. Ker se niso hotele spuščati v politiko, so premišljevale, kako storiti. Končno so sklenile, da nočejo politično delovati, ampak nabirati za knjižnice, ker so to večinoma ljudske knjižnice. Da hočejo delovati za ljudstvo. Da je pa bila mnenja, da ima vsaka svobodo odpisati kamor hoče, če tudi K. S. Z. — M. Vider: Odpošiljale pa niso posamezne učiteljice, ampak te poverjenicam. — Nikakor niso hotele nato liberalne učiteljice priznati: 1. da je njih delovanje liberalno, 2. da je delalo »Društvo slovenskih učiteljic« za »Prosveto«, 3. da so knjižnice, pod imenom »Ljudske knjižnice«, liberalne, da je to le slepilo ime, da lažje prometijo kmeta. Tudi ne razumejo (namenoma, ali so res tako nevedne), da služijo njihove nabrane »dobre« knjige liberalni zvižaji, s katero vlove nevedno ljudstvo, da seže po teh knjižnicah, v katerih pa bodo dobivali ljudje počasi tudi slabe knjige in bode tako postalo ljudstvo indiferentno

in po tej poti nevarno in nemoralno. Trdile so tudi, da slovenska literatura nima slabih knjig (!) ter je pozivala velika liberalka gdčna Zupančič, naj se navedejo knjige, oziroma slabi spisi. M. Vider imenuje spis v Zvonu »V krvi« ter sploh Zvon. Začudile so se kolegije temu. Ena je celo zaklicala: »To je vendar nedolžno!« (Klic: »Gospodična, potem imate pač malo čuta sramežljivosti!«) — Gdč. Sark je poročala nato o sanatoriju. Preložila se je stvar na prihodnje zborovanje s pripombo, da se bo sklenilo — naj bo še taka slaba udeležba — kam z nabranim denarjem za sanatorij — kajti vse spi. — Gdč. Vita Zupančič je predlagala letovišče na otoku »Rabu«, stanovanje tujih učiteljic v Ljubljani — kar se je preložilo tudi za prihodnje zborovanje — in zdravstveni kurz. Z zadnjim so bile vse zadovoljne. Gdč. Fatur je predlagala, naj odbor predloži stvar deželnemu odboru. — Tako se je končalo zborovanje v znamenju popolne zasanosti in nezanimanja.

— **Ij Poštni ravnatelj g. Leban** je šel na daljši dopust.

— **Ij Oni dijaki**, ki se udeležijo socialnega kurza S. K. S. Z. in žele stanovanja, naj se oglase v ponedeljek od 6. do 7. ure zvečer pri tajniku S. L. S. dr. Rožiču, v hiši »Ljudske posojilnice«, II. nadstropje.

— **Ij Prememba posesti.** Stavbišče ob Prisojni ulici (na Friškovicu) poleg nove Hafnerjeve zgradbe, dosedaj last G. Auerjevih dedičev, je kupil gosp. Hinko Privšek. Novi posestnik namerava zgraditi lepo dvonadstropno vilo in obširno poslopje za veliko in moderno špecerijsko in delikatesno trgovino. Z delom se bo v kratkem pričelo.

— **Ij Okrašenje ljubljanskih balkonov in oken s cvetlicami.** Pri nas se še vedno premalo ceni pomen cvetlic, če se okusno in primerno razstavijo na pomolih, po oknih in balkonih. Da se s tem goji in znatno pospešuje promet tujevc, je dejstvo, s katerim druga mesta že davno računajo. V to svrhu porabljajo lepe svote, ki pa se jim dobro obrestujejo. Dogaja se ne malokrat, da hišni gospodarji dajo svojim najemnikom cvetlične tružice in cvetlice popolnoma zastoni, samo da so njih hiše mično in prikupljivo okrašene. V Ljubljani, kjer je, kakor znano, prav mnogo pripravnih pomolov in balkonov, pa se ta hvalevredna navada ni še nič kaj vdomačila, dasiravno se mesto samo v tem oziru mnogo trudi in si prizadeva vzbuditi občeno zanimanja za okrašenje balkonov. Že nekaj let sem ozaljša vsako spomlad mestno hišo in sploh vsa svoja poslopja s svežim zelenjem in pestrobjnim cvetjem, da tako z lepim zgledom svoje someščane vzpodbuja k enakemu postopanju. Res so se nekateri poprijeli te lepe navade, velika večina pa jih je dozdaj še mlačnih in se ne zmeni dosti za take reči. In vendar je tudi najlepša stavba brez cvetja nekako mračna in mrzla. Zimski dih veje s teh kamenitih podob in stebričev. Če pa postaviš med nje nekaj zelenih grmičev in prijaznih cvetic, kaka izprememba na mah! Kako živahno, mehko življenje! V sredino mesta, kamor se iztekajo vse glavne prometne žile, pohiti vsak tujec najprej, in če ne najde nikjer nič zelenja in cvetja, da bi mu oko malo odpočilo, se mu mesto pristudi vsled svojih dolgočasnih gladkih sten, in vprašanje je, če ga bo še kdaj mikalo naše golo zidovje. — Ker je ravno sedaj nastopila topla pomlad, naj bi te vrstice rodile obilo najlepšega — cvetja!

— **Ij Načelstvo zadruge krojačev, krojačic itd.** naznanja vsem p. n. članom in članicam zadruge, da se vrši prva preskušnja za vajence in pomočnike v tekočem letu v drugi polovici meseca aprila. Vsi, ki se želijo podvreči preizkušnji, naj nemudoma vložijo kolka prsto prošnjo na načelstvo omenjene zadruge.

— **Ij Praznovanje godu sv. Jurja na ljubljanskem Gradu (Jurjevo).** V zgodovinski kapelici sv. Jurja na ljubljanskem Gradu, glede katere je že cesar Friderik IV. ustanovil branje vsakdanje sv. maše, praznoval se bode praznik sv. Jurja v nedeljo, dne 25. t. m. ob 10. dopoldne s slovesno sv. mašo in pridigo. *

Književnost.

— *** Faksimile »Blasnikovega rokopisa« Prešernovih »Poezij«.** Blasnikova tiskarna je prva izdala Prešernove »Poezije« l. 1847. Prejšnjega leta, dne 10. junija 1846, je bil Prešeren predložil svoj rokopis cenzuri; ta je črtala, kar ji ni bilo všeč, n. pr. celo pesem »Zdravljica« (str. 25 do 27), nato se je dalo dovoljenje za natis, definitivno s podpisom cenzorja Pavška (Pauschek). Rokopis je po natisu ostal — shranjen — v tiskarni. Leta 1900 se je tvrdka, zvesta svojim tradicijam, kljub velikim stroškom odločila, izdati ga v trajen spomin našemu pesniku-prvaku v natančnem posnetku. Ta faksi-

mile je tu izvršen. Posneto je vse tako, kakor stoji v izvorniku; na 1. strani vidimo zgoraj omenjene podatke glede cenzure, v levem kotu je založnikova pripomnja, da se bo knjiga natisnila v 1200 izvodih (»1200 Ex.«, t. j. Exemplare) itd. Natančno posnete so seveda tudi vse korekture, lastnoročne Prešernove in tuintam tiskarske (z rdečilom). Pripiski, kakor n. pr. na str. 89.: »Lit. 6. Pag. 81« so tiskarski in pomenijo, da se v natisnjeni knjigi tu začena 6. pola z 81. stranjo; kdor ima pri rokah natisnjen izvod iz l. 1847., se lahko prepriča o resničnosti tega prepiska. Tako ima torej ta izdaja neomajljivo vrednost za vse čase. Tiskan Prešeren se more izpremeniti, more biti napačen: rokopis v faksimilu govori avtentično in merodajno; Prešeren sam stoji pred nami. Naj bi vsi ljubitelji Prešerna naročili to izdajo. Ker je natisnjenih le zelo omejeno število izvodov, naj se izvolijo naročniki oglasiti čim preje. V pristno svjniško usnje vezan izvod stane 20 kron.

Telefonska in brzolojna poročila.

POTI ČESKIM NARODNIM SOCIALCEM.

— **Praga, 9. aprila.** Vseh razpuščenih čeških mladeniških društev češke narodne delavske organizacije je 270. Vlada je zaplenila premoženja teh društev in mnogo oseb aretirala. Društva, ki so bila razpuščena, so štela 150.000 članov, večinoma mladih ljudi.

SRBIJA OKLANJA.

— **Dunaj, 9. aprila.** Pogodbo, v kateri je Avstrija ponudila Srbiji kolikor največ mogoče ugodnosti, je Srbija odklonila.

VELIK PRETEP V DUNAJSKI KAVARNI.

— **Dunaj, 9. aprila.** V neki kavarni v Rottenthurm-ulici je bil danes ponoči krvav pretep med srbskimi dijaki in drugimi kavarniški gosti. Kavarniška oprava je demolirana. Srbski dijaki so pobili vse steklenice, kozarce, stole itd. Plačilni natakar je bil pobit s stolom in je ranjen. Nekateri kavarniški gostje so tudi lahko ranjeni. Srbske dijake so aretirali.

DEMENTI GLEDE MADŽARSKÉ BANKE V BOSNI.

— **Sarajevo, 9. aprila.** Vlada dementuje vest »Srpske Rieči« glede deputacije, ki bi imela iti k ministru Burianu in k cesarju, da bi pospešila ustanovitev madžarske agrarne banke v Bosni.

KRALJ PETER NE POJDE V PETERBURG.

— **Peterburg, 9. aprila.** »Večer« poroča po informacijah, dobljenih na srbskem poslaništvu, da se dosedaj, zlasti pa zadnji čas niti ni govorilo o potovanju srbskega kralja v Peterburg.

INVAZIJA SRBSKIH ČETAŠEV.

— **Budimpešta, 9. aprila.** Ogrska obmejna policija je poizvedela, da se bo vršila velika invazija srbskih četašev, ki so na poti iz Amerike.

PRINC JURIJ.

— **Belgrad, 9. aprila.** Princ Jurij še ni zapustil Srbije. V Belgradu ostane preko velikonočnih praznikov. Predno odpotuje zahteva od ministrskega predsednika en milijon frankov in spremstvo. Ni izključeno, da bo čez nekaj časa še princ Aleksander na korist Juriju se odpovedal prestolonasledstvu.

IZVOZ ŽITA IN KRME IZ SRBIJE.

— **Belgrad, 9. aprila.** Vlada je sklenila razveljaviti prepoved izvoza krme in živil sploh. Ta prepoved je bila izdana pred dvema mesecema.

BOLGARSKI SHOD V SKOPLJU.

— **Skoplje, 8. aprila.** Bolgari so na današnjem shodu, ki ga je obiskalo okoli 1000 mož, sprejeli resolucijo, s katero protestirajo proti protežiranju Srbov in proti krivicam, ki jih delajo oblastniji Bolgarom. To resolucijo so poslali turškemu parlamentu.

RUSKA VELIKA KNEGINJA V BELGRADU.

— **Belgrad, 9. aprila.** Sem je prispela iz Aten ruska velika kneginja Marija Pavlova, vdova nedavno umrlega velikega kneza Vladimira. Temu obisku pripisujejo veliko politiško važnost, češ, da se hoče ruski dvor natančno obvestiti o razmerah v Srbiji in pokazati, da se zanima za srbsko vprašanje.

UBOJ RADI 30 VINARJEV.

— **Belgrad, 9. aprila.** V Lubinki so trije srbski kmetje umorili neko gostilničarko, ker je zahtevala 30 vinarjev za ubiti kozarec. Zabodli so tudi natakarja in brata gostilničarke, ki sta prihitela gostilničarki na pomoč. Občinstvo je hotelo morilce linčati.

**Podružnice
Spljet, Celovec**

- in Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih **4 1/2 %**

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

**Podružnice
Spljet, Celovec**

- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Rogaški pospešuje tek do jedi,
„templjev vrelec“ olajšuje prebavo ter
uspešno razkrojuje
snovi zavžitih jedil.
M 711 6-1

Meteorologično poročilo.

Vištna n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
8	9. zveč.	739.3	8.0	brezvetr.	jasno	
9	7. zjutr.	39.2	2.2	.	.	0.0
	2. pop.	35.9	19.2	sl. jzah.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temp. 8.9°, norm. 8.3°

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev, itd.,
naznanja prečastiti duhovščini, cerkvenim
predstojnikom in dobrotnikom, da je
prevzel znano podobarsko delavnico
umrlega g. And. Rovšeka, Kolo-
dvorske ulice št. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da
bodem vestno izvrševal svoj poklic in
prosim za zaupanje. Tekom 10 letnega
praktičnega dela pri ranjku g. Rovšku
pridobil sem si toliko spretnosti, da se
bode v prihodnje ravno tako solidno in
kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo,
kakor se je dosedaj. 3438 52-7

Krasno

pomladansko zalogo
modnega blaga za
gospode in dame
:: priporoča ::

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg 19

Pri „Jožefu“ v Št. Vidu nad Ljub-
ljano, je več lep. h in mladih

**! Kostanjevih in
lipovih dreves**

za vrte in drevorede na pro-
daj. Več se izve istotam. 1016 2-1

Razpis tajniške službe.

Pri podpisnem županstvu se
razpisuje služba

tajnika

z letno plačo 700 K in prostim sta-
novanjem.

Prednost imajo marljivi in trezni
prosilci.

Ponudbe se sprejemajo do
15. aprila t. l.

Nastop službe 1. majnika t. l.

Županstvo v Št. Jerneju na Dolenjskem,
dne 2. aprila 1909.

Franc Novoselc,

951 3-1 župan.

Imate
ozeblino, kurja oče-
sa in trdo kožo?
Trpite
na potenju nog ali
zoprnem duhu?
Ena kopelj za noge s
Chiragrinom

Vas takoj oprosti. 1 zavojev za dve kopelji 30 vin.
Dobi se v lekarni Trnkoczy, drogerijah Kanc, Ber-
jak & Šober ali v boljših prodajalnah ali pa narav-
nosti z drogerije v Gradec-u, Sackstrasse 3.
K 423 20-3

Išče se 996 5-1

kompanjon

za žgalnico opeke, katera je blizu Ljubljane,
oddaljena nekoliko od kolodvora. Zemlje
je dovolj in prav dobra. Naslov pove uprava.

**Vsaki dan sveže
prekajene, okusne mesnine**

- Velikonočne šunke s kožo, kg K 2.30
  - Velike gorenj. klobase, komad —.44
  - Velike pristne kranjske klobase —.40
  - Krakovska letna salama, kg 2.40
- Razpošilja od 5 kg naprej vse proti
povzetju z jamstvom za fino blago,

863 5-1 **A. NOVAK**
Ljubljana, Kolčezj.

Za slabokrvne in prebolele!

je najboljša pijača

Pristni marsala v steklenicah 993 10-1
7/10 litra K 1.50.

Direktni uvoz. Direktni uvoz.

Za velikonočne praznike
najfinejše vino WERMOUTH v steklenicah 7/10 litra
po K 1.50—

in druga razna najfinejša vina v steklenicah priporoča

FRAN CASCIO, Ljubljana, v Selenburgovih ulicah št. 6

Zaradi ogromne zaloge

deklice, dečke in otroke pro-
dajam že pričetkom sezije 1909

tudi pod lastno ceno!

Na zahtevo pošiljam na deželo izbero tudi brez povzetja. — Naročila po
meri za dame in gospode bodo najhitrejša in najfinejša na Dunaju izvršena.

sveže, najmodernejše spo-
mladanske in poletne kon-
fekcije za dame, gospode,

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

A. LUKIČ
Pred škofijo šte. 19

Priporoča svojo veliko, popolnoma svežo
najmodernejšo konfekcijo oblek
za gospode, dame, dečke, deklice in otroke
po najnižjih cenah. — Postrežba solidna.

Sobno slikarska in pleskarska turdka
Speletič & Remžgar, Ljubljana, Rimška cesta 16
se priporoča slavnemu občinstvu za vse v to stroko
spadajoča dela v Ljubljani kakor tudi na deželi.
Delo solidno. Cene primerne.

Največja zaloga oblek za gospode in dečke.
Izborni izdelki, po nizkih in stalnih cenah.
Velika izber blaga za izdelovanje civilnih
kakor tudi vseh uniformskih oblačil po meri.

A. Hunc Ljubljana, Dvorni trg 3.
Podružnica: Novo mesto.

HOTEL UNION

V restavraciji se toči **salonski cviček.**
Na velikonočne praznike znamenito:

Sent Pavelsko pivo.

Nižje-avstr. zdravniška zbornica

je v letu 1899 doposlala c. kr. notranjemu mini-
sterstvu vlogo, v kateri navaja, da so dognale
opetovane kemične preiskave **Serravallovega**
kina-vina, da vsebuje mesto naznanjenih 0.4%
železo-oksida le 0.001 do 0.006%, to je ne več kot
navadno vino. (Wiener Allg. Zeitg. 4. junija 1899.)

Železnato vino lekarja Piccoli-ja v Ljubljani
vsebuje natančno množino železa, ki se mora po določilih
o zdravilih dovajati bolnemu organizmu. Pollit. stekl. 2 K.